

Welke toekomst voor Europa ?

Bevestiging van het Europese project als ‘bouwen aan een gemeenschap van waarden’

Een open brief van de KEK aan de kerken en partnerorganisaties in Europa en een uitnodiging tot dialoog en consultatie .

Samenvatting

Vijftien jaar geleden bracht het historisch document ‘Charta Oecumenica’ de kerken van de Conferentie van Europese Kerken (KEK) en de Europese Bisschoppen Conferentie (CCEE) samen in een stoutmoedige verklaring om het Europese Project te ondersteunen. Hierin werd verklaard dat “zonder gemeenschappelijke waarden er geen duurzame eenheid kan zijn”.

Vandaag, nog geen generatie later, schijnt zulk een oproep tot gemeenschappelijke waarden en eenheid vreemd en zeldzaam te zijn in de Europese samenleving. Politieke en economische disintegratie schijnt de nieuwe norm. De Europeanen verliezen vertrouwen in het Europese project: het wantrouwen in de politici en in de structuren die ze dienen neemt toe en het beleid is gereduceerd tot nationale interesse.

In deze open brief stelt de KEK opnieuw de fundamentele vraag naar de gemeenschappelijke waarden en hoe deze tot uitdrukking worden gebracht in het Europa van vandaag. Het bestaan en de bloei van de Europese Unie staat centraal in deze discussie, maar we willen ook over haar grenzen heen kijken. De tekst behandelt de algemene context en de historische perspectieven van de Europese ontwikkeling. Zij houdt rekening met de bereikte doelstellingen, vooral met die welke de economische samenwerking en de gemeenschappelijke markt overstijgen. Deze omvatten steun voor solidariteitsmechanismen, vrij verkeer onder het Verdrag van Schengen en het uitwisselingsprogramma ‘Erasmus’ voor studenten.

Maar de tekst spreekt ook de bezorgdheid uit over de vele en verstrengelde crises waarmee Europa vandaag wordt geconfronteerd. De toestroom van migranten en vluchtelingen, de gewelddadige conflicten en terroristische aanvallen, de economische crises en het groeiend Euro-scepticisme. Ze bedreigen allen het Europese project en de ontwikkeling van gemeenschappelijke waarden.

Als antwoord behandelt deze open brief een theologisch perspectief over deze onderwerpen en ook een reflectie op koinonia en diaconia. De brief spoort de kerken aan om een positieve bijdrage te leveren om een gemeenschappelijk Europees huis te bouwen.

In aanloop naar de volgende Algemene Vergadering van 2018, wil de Raad van Bestuur van de KEK o.a. de huidige uitdagingen van Europa evalueren en daarom

- publiceert hij deze open brief aan de kerken in Europa over de situatie van het continent met een schets van zijn visie op Europa met betrekking tot de EU en deelt hij in de huidige situatie zijn bezorgdheid over de toekomst van dit historisch Europese project.

- herbevestigt hij zijn verstaan van de EU als een gemeenschap van waarden, die menselijke waardigheid, vrede, verzoening, rechtvaardigheid, wettelijkheid, democratie, respect voor de mensenrechten, solidariteit en duurzaamheid nastreven.
- spoort hij de ledenkerken van KEK en al de christenen in Europa aan, om de inspanningen voor christelijke waarden zoals solidariteit en diaconia te versterken, en zo een gemeenschap op te bouwen die zichtbaarder is in het openbare leven.
- roept hij de kerken in Europa op tot een intensieve discussie over de toekomst van ons continent, de rol van de Europese Unie en onze visie op de gemeenschappelijke waarden.
- nodigt hij de ledenkerken van KEK en partnerorganisaties uit om op deze brief te reageren, rekening houdend met de specifieke situatie in de verschillende delen van het continent, om zo bij te dragen tot een consultatief en gezamenlijk proces dat leidt naar de volgende Algemene Vergadering van KEK.